

Nieuwe regels bestrijding muizen en ratten

De wettelijke regels rondom de bestrijding van muizen en ratten wijzigen. Vanaf 1 juli 2015 hebben agrarische bedrijven een vakbekwaamheidsbewijs knaagdierbeheersing nodig. Zonder dit bewijs mogen zij geen biociden tegen muizen of ratten meer kopen en gebruiken.

Tekst: Wilco Dorresteyn, DLV Boomkwekerij
Fotografie: DLV

Muizen en ratten kunnen voor veel overlast zorgen op veehouderijbedrijven en akkerbouwbedrijven, waar immers volop voedsel voor deze knaagdieren aanwezig is. Op bloembollenbedrijven, broeierijen, vastplantenteeltbedrijven en boomkwekerijen is de overlast van muizen en ratten vaak minder groot, maar er kunnen wel degelijk problemen ontstaan. Bijvoorbeeld in de wintermaanden, als muizen en ratten een warme plek opzoeken in de kas of in bedrijfsruimten.

Om muizen en ratten te bestrijden en vrachtschade aan bloembollen of planten te voorkomen, worden wel biociden tegen knaagdieren ingezet. Dit worden rodenticiden genoemd. Deze middelen bevatten allemaal anticoagulantia, ofwel anti-bloedstollingsmiddelen. Ze remmen de activering van vitamine K, dat nodig is voor de bloedstolling. Muizen en ratten moeten de lokazen meer dagen achtereen eten om de bloedstolling voldoende lang te remmen en de knaagdieren te doden. Daarnaast moeten ze zo min mogelijk ander voedsel eten. Anders valt de werking tegen. Knaagdieren bestrijden is dus een vak apart.

NADELEN

Het gebruik van rodenticiden heeft ook nadelen. Er kan resistentie optreden, waardoor muizen en ratten niet of minder gevoelig worden. Daarnaast is er het risico op vergiftiging van andere dieren en vogels als deze van het gif eten of het

gif binnenkrijgen doordat ze vergiftigde muizen of ratten opeten. Vanwege deze nadelen, heeft de overheid de wettelijke regels rondom de bestrijding van muizen en ratten aangepast. Er moet meer aandacht komen voor een geïntegreerde bestrijding waarbij de nadruk minder op rodenticiden komt te liggen, en meer op preventie en het gebruik van vallen en klemmen.

Voor professionele knaagdierbestrijders geldt al dat ze een beroepsopleiding hebben gedaan en in het bezit zijn van een vakbekwaamheidsbewijs voor professionele knaagdierbestrijding om rodenticiden beroepsmatig te mogen kopen en gebruiken. Voor agrarische bedrijven gold altijd een vrijstelling. Deze vervalt. Agrarische bedrijven mogen vanaf 1 juli 2015 alleen nog rodenticiden kopen en toepassen als ze in het bezit zijn van een vakbekwaamheidsbewijs knaagdierbeheersing.

Aanvankelijk was het buitengebruik van de toegestane middelen per 1 januari 2015 verboden. Eind december maakte het Ctgb bekend dat het buitengebruik van rodenticiden vanaf 1 januari 2015 wel is toegestaan, mits er wordt gewerkt volgens de principes van Geïntegreerd Plaagdier Management (IPM). Vanaf 2017 moeten deze principes zijn vastgelegd in een gecertificeerd IPM-protocol. LTO Nederland heeft zich voor het behoud van de buitentoepassing ingespannen en is tevreden met het bereikte compromis.

VAKBEKWAAMHEIDSBEWIJS

Agrarische bedrijven die na 1 juli 2015 muizen of ratten willen bestrijden met rodenticiden

hebben twee opties. Of ze laten dit doen door een professioneel bedrijf, of ze moeten zelf een vakbekwaamheidsbewijs halen.

Het behalen van een vakbekwaamheidsbewijs is voor de meeste agrarische ondernemers vrij eenvoudig omdat ze al een geldige 'spuitlicentie' (vakbekwaamheidsbewijs gewasbescherming) hebben. In dat geval kan de licentie worden uitgebreid door één kennisbijeenkomst 'Knaagdierbeheersing op agrarische bedrijven' te volgen. Na het volgen van deze bijeenkomst krijgen zij van Bureau Erkenningen een nieuw vakbekwaamheidsbewijs thuisgestuurd. Het nieuwe bewijs heeft hetzelfde nummer als de huidige licentie maar is voorzien van de vakbekwaamheden gewasbescherming + knaagdierbeheersing. Met dit pasje mag een ondernemer op zijn eigen bedrijf rodenticiden toepassen.

Let op dat de bijeenkomst knaagdierbeheersing een extra kennisbijeenkomst is. Mensen die alleen een spuitlicentie hebben, moeten voor de verlenging iedere vijf jaar vier verlengingsbijeenkomsten volgen. Mensen die het vakbekwaamheidsbewijs gewasbescherming + knaagdierbeheersing hebben, moeten iedere vijf jaar vijf bijeenkomsten volgen.

Agrariërs die geen geldige gewasbeschermingslicentie hebben, kunnen zich aanmelden bij een AOC om een cursus te volgen en een examen te doen.

Diverse organisaties die ook spuitlicentiecursussen geven zoals DLV Plant bieden komende periode de kennisbijeenkomst 'Knaagdierbeheersing' aan.